

20. juni 2024

Til Børne- og Undervisningsministeriet

Høringssvar

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) takker for muligheden for komme med høringssvar på forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven, der udspringer af regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark" fra 2022 om frisættelse af den offentlige sektor.

Der er i forslaget til lovændring fremsat tre punkter:

- 1) Fjernelse af kravet om, at den pædagogiske læreplan i dagtilbud skal være skriftlig samt evalueringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan
- 2) Ophævelse af kravet om, at kommunerne skal beskrive tilrettelæggelsen af tilsyn med dagtilbud
- 3) Fjernelse af reglerne om, at forældre under barsel skal have tilbudt en 30-timersplads til søskende mod nedsat forældrebetaling.

Børne- og Kulturchefforeningen bakker op om punkt 2 og 3.

Punkt 1 er en anden sag, for det giver i vores optik ikke mening at have en læreplan, der ikke er skriftlig. Skriftligheden er blevet både et godt samtale- og udviklingsværktøj i de enkelte dagtilbud og deres pædagogiske praksis. Det er samtidig en måde at sikre kvalitet og videndeling internt i en kommune over tid.

Vi mener, ideen om at fjerne den skriftlige læreplan, kommer af et behov for at lade det skriftlige finde et andet niveau, og det vil vi gerne komme med forslag til her:

- Kan man vælge lokalt at bortlægge skabelonen, så det akademiske krav bliver mindre?
- Kan man koble læreplan og evaluering på kravet til byrådene om prioritering hvert andet år?
- Kan man lægge evalueringssdelen ind i de kommunale udviklingsplaner og -samtaler? Der vil være kommuner, hvor man kan undvære læreplaner på grund af disse udviklingssamtaler, og den måde de afholdes på.

Vi ser altså frem til at holde fast i skriftligheden i dagtilbudsloven i en eller anden form. Gerne med plads til lokale tilpasninger.

Med venlig hilsen

Rasmus Byskov-Nielsen

Vicekommunaldirektør, Ikast-Brande Kommune
Formand for Børne- og Kulturchefforeningen

Merete Villsen

Dagtilbudschef, Aalborg Kommune
Formand for Børne- og Kulturchefforeningens Dagtilbudsnetværk

København 24.06.2024

Høringssvar fra BUPL og Lederforeningen i BUPL til udkast til forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven (Regelforenklinger aftalt i samarbejdsprogram).

BUPL og Lederforeningen i BUPL takker for muligheden for at afgive høringssvar til den påtænkte ændring af dagtilbudsloven som led i Regeringens samarbejdsprogram med KL.

Vi noterer os positivt erklæringen om, at formålet med frisættelsen er, at man lokalt har frihed under ansvar til at yde en faglig indsats. Det er dog vores opfattelse, at det kun i meget begrænset grad er centralt fastsatte regler, men snarere kommunalt fastsatte regler, der gør det svært for pædagogerne at bruge deres faglighed i praksis.

Der er derfor behov for, at regelforenklingsbestrebelseerne også kommer til at omfatte kommunerne, så man også her forpligtes til at reducere, forenkle og give rum til faglig frihed. For eksempel bruges der mange ressourcer på dokumentation af pædagogisk arbejde til den kommunale forvaltning, som ikke udspringer af krav i lovgivningen, men af lokale kommunale beslutninger. Det kan fx være div. indberetninger i systemer som "Hjernen og Hjertet" eller dokumentation foretaget i forbindelse med kommunalt pålagte koncepter som fx "Kompetencehjulet".

Vi ved fra en undersøgelse blandt BUPL's medlemmer, at nogle pædagoger pålægges at arbejde med op til seks koncepter på samme tid, og at det opleves som spild af tid, fordi koncepterne er overlappende, af dårlig kvalitet og skal bruges på målgrupper og i situationer, som pædagogerne fagligt vurderer, ikke er relevante. Vi ved desuden, at lederne oplever, at kommunerne sætter mange projekter i gang, som institutionerne skal arbejde med, og som tager tid og fokus fra den meget vigtige pædagogfaglige ledelsesopgave på de enkelte arbejdspladser.

Opfordringen fra BUPL og Lederforeningen i BUPL er derfor, at man fra politisk hold sikrer sig, at frisættelsen ikke stopper ved rådhuset, men føres helt ud i de enkelte institutioner. Det vil desuden være en fordel, at alle relevante parter inddrages tidligt i kommende overvejelser, sådan at det sikres, at forslagene kvalificeres bedst muligt. BUPL og Lederforeningen i BUPL stiller sig gerne til rådighed for dette arbejde.

Hvad angår de konkrete forslag til lovændringer, er BUPL og Lederforeningen i BUPL overordnet enige i, at det er fornuftigt at se på reglerne, så pædagogerne bruger deres tid på det rigtige. Med enkelte forbehold - som er nærmere beskrevet i det følgende - kan vi derfor også bakke op om de foreslåede ændringer.

Fjernelse af krav om skriftlighed til den pædagogiske læreplan samt evalueringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Det er BUPL's opfattelse, at omfanget af og formen på skriftlighed i det pædagogiske arbejde skal være styret af lederes og pædagogers behov i forbindelse med udviklingen af det pædagogiske arbejde snarere end bureaukratisk tænkning. Vi er derfor positivt indstillet overfor en afskaffelse af det centrale krav om skriftlighed i arbejdet med pædagogisk læreplan og evaluering heraf. Det er dog vigtigt, at kommunerne også fremover sikrer ressourcer i institutionerne til en skriftlig dimension i arbejdet med den pædagogiske læreplan, ligesom der bør prioriteres ressourcer til at udvikle og evaluere den pædagogiske læreplan i det omfang og på de måder ledere og medarbejdere vurderer, er relevante for deres arbejde som led i den fortsatte udvikling af en praksisforankret evalueringskultur.

Det er Lederforeningen i BUPL's opfattelse, at det er problematisk at fjerne kravet om skriftlighed til den pædagogiske læreplan samt evalueringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Forskeren Søren Vøxted¹ peger i sin bog "Ledelse af dagtilbud" (2024) på, at skriftlighed er udslagsgivende for den pædagogisk kvalitet i dagtilbud. Han identificerer i sin forskning mangelfuld eller behov for bedre skriftlighed i hvert tredje børnehus ud af undersøgelsens i alt 126 børnehuse. Skriftlighed er måden, hvorpå både pædagoger og pædagogfaglige ledere kan fastholde data som grundlag for egen og kollegial faglig refleksion. Derudover er skriftlighed en vigtig del af formidlingen til egen leder, dagtilbuddets forældre, bestyrelse og forvaltningen om dagtilbuddets udvikling og kvalitet. Vøxted peger på, at ledernes vurdering af høj kvalitet i eget børnehus er proportionelt med lederens vurdering af de ansattes skriftlighed. En velfungerende skriftlig praksis er med andre ord en forudsætning for implementering af den styrkede pædagogiske læreplan og høj faglig kvalitet. I den optik

---

¹ Lektor ved det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Institut for Virksomhedsledelse, Syddansk Universitet

mener Lederforeningen i BUPL, at det er u hensigtsmæssigt at ophæve netop kravet om skriftlighed.

Ophævelse af krav om, at kommunerne skal beskrive, hvordan tilsynet med dagtilbuddene tilrettelægges og forenkling af regler om inddragelse af data i tilsyn

BUPL og Lederforeningen i BUPL mener, at det er u hensigtsmæssigt i forhold til den demokratiske dialog om kvaliteten og udviklingen i institutionerne at afskaffe det skriftlige grundlag for det kommunale tilsyn. Uden et skriftligt tilsynsgrundlag vil det være vanskeligt for samfundet at forvisse sig om, hvordan kommunerne arbejder med at sikre kvaliteten - tilsynet vil blive en "black box", hvor det ikke er muligt for udenforstående få indblik i, hvordan der føres tilsyn, og hvad der lægges vægt på. Dertil kommer, at det er vigtigt at ledere og pædagoger ved, hvilke præmisser deres arbejde bliver vurderet på og ikke mindst hvordan, der vil blive arbejdet med at rette op på evt. kvalitetsbrister. Det er desuden vores opfattelse, at offentliggørelse af et skriftligt tilsynsgrundlag næppe heller repræsenterer en stor administrativ byrde - dels har mange kommuner allerede udarbejdet det, dels må det formodes, at det også bidrager til at lette det faktiske tilsynsarbejde at have et fælles, nedskrevet grundlag for arbejdet. En samlet afvejning bør derfor falde ud til fordel for en fortsat gennemsigtighed i tilsynsarbejdet.

En lempelse af datagrundlaget for tilsyn vil forventeligt betyde, at kommuner i langt mindre grad vil bruge observationer af praksis i forbindelse med tilsynsarbejdet, da det er mere ressourcekrævende end kvantitative indberetninger. Det vil alt andet lige give kommunerne et dårligere indblik i kvaliteten og udviklingsbehov i institutionerne, hvilket set i lyset af resultaterne af kvalitetsundersøgelsen på 0-2-års-området, næppe er ønskeligt. Her var det netop observationer af det pædagogiske arbejde, der viste, at kvaliteten var noget ringere end antaget. Det vil desuden være afgørende for indsigten i kvaliteten, at strukturelle data såsom pædagogandel og normering fortsat indgår i tilsynet.

Fjernelse af reglerne om, at forældre under barsel skal have tilbudt en 30-timersplads til søskende mod nedsat forældrebetaling

Vi har ingen bemærkninger til den foreslåede ændring.

Afskaffelse af opgørelse af data om normeringer på institutionsniveau

Endelig bemærker vi, at en af de mest fremtrædende regelforenklinger ikke er en del af høringen, nemlig afskaffelse af opgørelse af data om normeringer på institutionsniveau. Denne regelforenklings er blevet gennemført uden inddragelse af Folketinget til trods for, at den har vidtrækkende konsekvenser og kobler til den politiske aftale om minimumsnormeringer. Selv om der ikke er truffet beslutning om normeringer på institutionsniveau på nuværende tidspunkt, er en sådan opgørelse afgørende for gennemsigtigheden for forældre og parter i forhold til den strukturelle kvalitet på området, ligesom en opgørelse vil udgøre et kvalificeret beslutningsgrundlag både i den enkelte kommune og på nationalt niveau. Da det desuden er stærkt tvivlsomt, hvor mange ressourcer der ville skulle medgå i de enkelte kommuner for at tilvejebringe de nødvendige data, er det svært ikke at se denne afskaffelse som en politisk manøvre, snarere end en reelt betydningsfuld afbureaukratisering og forenkling.

Børne- og Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Hørings svar til udkast til forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven (Regelforenklinger aftalt i samarbejdsprogram)

Dansk Sundhed og Velfærd (DSV) modtog den 24. maj 2024 udkast til forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven (Regelforenklinger aftalt i samarbejdsprogram). DSV, en branchesektion under Dansk Industri (DI), repræsenterer private virksomheder inden for sundhed og velfærd.

Lovforslaget indeholder en række forenklinger på dagtilbudsområdet, som KL har anbefalet i samarbejdsprogrammet. Lovudkastet foreslår:

- Afskaffelse af kravet om, at den pædagogiske læreplan i dagtilbud skal være skriftlig og evalueres hvert andet år.
- Ophævelse af kravet om, at kommunerne skal beskrive tilrettelæggelsen af tilsyn med dagtilbud.
- Afskaffelse af regler om, at forældre under barsel skal have tilbudt en 30-timersplads til søskende mod nedsat forældrebetaling.

Formålet med ændringerne er at reducere unødvendigt bureaukrati på dagtilbudsområdet, hvilket giver mere lokal frihed under ansvar til at yde en faglig indsats.

DSV ser positivt på forslaget om at afskaffe kravet om skriftlige pædagogiske læreplaner i dagtilbud. Lovforslaget kan skabe mere tid til børnene, da udformningen af skriftlige lærerplaner kan være tidskrævende. DSV vurderer, at lovforslaget vil give daginstitutionerne frihed til at arbejde med læreplanerne i en form, der er meningsfuld for børn, forældre og personale. Samtidig vil DSV understrege vigtigheden af at arbejde med pædagogiske læreplaner i praksis, da disse planer øger kvaliteten i det pædagogiske arbejde med børns trivsel og læring.

DSV mener også, det er positivt at afskaffe kravet om, at arbejdet med den pædagogiske læreplan skal evalueres mindst hvert andet år, da det er dagtilbudsledernes opgave at sikre en sund evalueringskultur. Der er derfor ikke behov for nidkære regler for evalueringen af lærerplaner. DSV vil dog igen understrege vigtigheden af en løbende evaluering af læringsplaner, så de tilpasses det enkelte barn.

DSV støtter principielt fjernelsen af unødige og ressourcekrævende administration i kommunerne. Samtidig er DSV dog imod, at man vil fjerne kravet om, at kommunerne skal beskrive tilrettelæggelsen af tilsyn med dagtilbud og at man vil fjerne de klare regler for inddragelse af data i tilsynet. Forslaget er problematisk for dagtilbuddenes retssikkerhed, da de bør kende rammerne for de tilsyn, de er underlagt. For den enkelte institution kan tilsynet i sidste ende være afgørende

for, om man kan drive sit dagtilbud eller ej. Derfor er det kun rimeligt, at dagtilbuddene er informeret om, hvordan tilsynene tilrettelægges, og hvordan kommunen sikrer uvildighed i tilsynet.

DSV ser med stor bekymring på, at lovforslaget vil give de kommunale tilsyn frihed til at inddrage, hvad de vurderer er "relevante data" uden yderligere gennemsigtighed. Det kan betyde, at tilsynene tilrettelægges tilfældigt alt efter, hvilken kommune man driver dagtilbud i. Forslaget vil alt andet lige føre til uens tilsynspraksis, da fortolkningen af, hvad der er relevant at inddrage, kan variere mellem tilsynsførende, fra kommune til kommune og fra år til år. Det stiller daginstitutionerne i en vanskelig situation. DSV mener derimod generelt, at der er behov for en ensretning af tilsynspraksis, da forskelligheder fører til unødigt administration og øgede omkostninger for dagtilbuddene. Det kan opnås gennem klare nationale tilsynsregler. Ministeriet kunne med fordel se til den nye ældrereform, hvor tilsyn forenkles og samordnes.

Med venlig hilsen
Astrid Standly Henriksen
Konsulent, Dansk Industri

Daginstitutionernes Lands-Organisation, DLO

Høffdingsvej 34, 2500 Valby

Tlf. 70275520 * dlo@dlo.dk * www.dlo.dk

Valby, 24. juni 2024

DLOs høringsvar angående udkast til lovforslag om ændring af dagtilbudsloven vedrørende regelforenklinger aftalt i samarbejdsprogram

DLO ser som udgangspunkt positivt på tiltag, der skal reducere administrative opgaver i daginstitutioner, hvor det pædagogiske arbejdes kerneopgave i direkte kontakt med børnene bør gives bedst mulige rammebetingelser. DLO anbefaler, at den lokale ledelse i videst muligt omgang gives rum og metodefrihed til selv at tilrettelægge, på hvilken måde den pædagogiske praksis planlægges, udføres og evalueres.

DLO finder det samtidig væsentligt at sikre den pædagogisk kvalitet gennem et tilsyn, som er uvildigt, kvalificeret og konsistent. Heri indgår blandt andet, at det pædagogiske tilsyn bør tilrettelægges, så det er ens for alle typer af dagtilbud, og at man som ledelse i en daginstitution eller i en privat pasningsordning kan få viden om, hvad der nærmere føres tilsyn med, hvordan delene af tilsynet vægtes, samt hvordan et tilsynsbesøg vil forløbe.

For selvejende og private daginstitutioner, hvor et tilsyn kan få konsekvenser for driftsoverenskomst eller for fortsat godkendelse, er det af retssikkerhedsmæssige årsager helt afgørende at få adgang til ovennævnte viden. DLO advarer derfor mod at fjerne kommunens pligt til at levere oplysninger om indhold og proces for tilsyn.

Den administrative byrde for kommunal forvaltning ved at skulle beskrive nævnte kan næppe være så overvældende i forhold til andre forvaltningsopgaver, at det, sammenholdt med konsekvenserne for samarbejdet med de enkelte dagtilbud, herunder landets over 1000 selvejende og private dagtilbud, fremstår proportionelt at fjerne netop denne opgave.

Det er i denne sammenhæng ikke uvæsentligt, at kommunernes tilsyn overfor selvejende og private daginstitutioner ikke er egnet til at fremstå som uvildigt, allerede fordi det udføres af samme myndighed, som er kontraktpart eller godkendelsesmyndighed af den ikke-kommunale daginstitution, og som samtidig er ansvarlig for de kommunale daginstitutioner, der kan opleve en slags konkurrent i den selvejende eller privat daginstitution.

Ydermere skal DLO gøre opmærksom på, at en væsentlig administrativ byrde for alle daginstitutioner består i de dokumentationskrav, som indirekte pålægges via tilsynets tilrettelæggelse gennem bl.a. skemaer mv. med snævert definerede kategorier for kvalitetsmåling. DLO anbefaler derfor, at der i dagtilbudslovens rammer for tilsyn sker en tydeliggørelse af et grundlæggende princip om metodefrihed, herunder at arbejdet med lovens læreplanstemaer kan ske via en mangfoldighed af pædagogiske tilgange.

DLO har set eksempler på, at et dagtilbud får anmærkninger for en efter tilsynets opfattelse utilstrækkelig mængde af legetøj, uagtet at det konkrete dagtilbud arbejdede kvalificeret med en pædagogik, som netop vægter enkle og få legeredskaber i en understøttelse af børnenes fantasi. DLO ser endvidere talrige eksempler på, at dagtilbud møder specifikke konceptkrav gennem blandt andet tilsyn, hvor kravets bidrag til at højne den pædagogiske kvalitet fremstår tvivlsom.

DLO finder en langt større mulighed for at reducere administrative opgaver -uden kompromis med en kvalificeret pædagogik- gennem en fjernelse af disse dokumentationskrav, end ved at fjerne en samlet beskrivelse af tilsynets gennemførelse.

Venlig hilsen

Tanja Krabbe
Sekretariatschef
Daginstitutionernes Lands-Organisation, DLO
Tlf. 93399065

Børn og Undervisningsministeriet

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven
(Regelforenklinger aftalt i samarbejdsprogram)**

FOA takker for muligheden for at afgive høringsvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven (Regelforenklinger aftalt i samarbejdsprogram).

Ad. 2.1. Fjernelse af krav om skriftlighed til den pædagogiske læreplan samt evalueringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Vi er bekymrede for, at forslaget om at fjerne kravet om skriftlighed til den pædagogiske læreplan samt evalueringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan, vil betyde en forringet kvalitet i det pædagogiske arbejde i dagtilbuddene. Vores bekymring bunder i at kravet om skriftligheden betød at mange dagtilbud fik drøftet alle hjørner af det pædagogiske arbejde, og vi er bekymrede for, at de drøftelser forsvinder, når kravet fjernes. Det er altså systematikken i de pædagogiske drøftelser, der risikerer at gå tabt.

Vi er klar over, at dagtilbuddene stadig skal leve op til kravene i den styrkede pædagogiske læreplan, men det er vores overbevisning, at mange fik øjnene op for nogle blinde punkter i pædagogikken, da de begyndte at skulle skriftliggøre deres pædagogiske arbejde. Da de første læreplaner kom for 20 år siden, var reaktionen i mange dagtilbud, at de krav levede de da allerede op til. Efterhånden som dagtilbuddene begyndte at skulle beskrive, hvordan de arbejdede med temaerne i de pædagogiske læreplaner, gik det på for mange, at de fik genoplivet den pædagogiske samtale. Det er altså ikke det at fjerne kravet om skriftlighed i sig selv, der bekymrer os, men processen vi frygter går tabt.

Vi har også svært ved at se, at skriftligheden i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan er en stor administrativ opgave. Vi er helt uforstående overfor KL's opfattelse af, at det kan være et stort arbejde for det enkelte dagtilbud at udarbejde en skriftlig læreplan. Det blev netop understreget i alle

Dato:
17-06-2024

Dokumentnummer:
24/220107-3

Ref.:
Birgit Stechmann

**FOA Politik, Strategi og
Ledelse
I202**

Telefon:
46972506

ministeriets udgivelser om den styrkede pædagogiske læreplan. Fra side 10 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan":

"Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring...

... Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene."

Tilsvarende, stod der på side 51, om evalueringen:

"Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan barnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse".

Heller ikke her var kravet en evaluering af alt pædagogisk arbejde, hvilket også var tydeligt i den skabelon til evaluering, som Danmarks Evalueringsinstitut – EVA, udarbejdede for ministeriet til kommunerne.

Vi er enige i, at kravet om evaluering minimum hvert andet år ikke understøtter en evalueringskultur, hvor dagtilbuddene løbende skal tilpasse den pædagogiske praksis efter børnegruppens sammensætning og behov.

Måske er opgaven for svær for mange. Måske er det ikke tydeligt nok, at der både med hensyn til læreplan og evaluering er tale om kortfattede dokumenter, hvor der skal vælges noget ud fra praksis, som dagtilbuddet er nysgerrigt på, og som det særlig vil arbejde med fx børn i udsatte positioners trivsel og læring. Men, så var det dét arbejde, der skulle i gang i stedet for. Så skulle opgaven i stedet gøres tydeligere.

Vi risikerer nu at smide barnet ud med badevandet. Hvis ikke det længere skal skriftliggøres, hvordan der arbejdes med faglig udvikling i hvert dagtilbud, så risikerer vi, at den pædagogiske samtale i dagtilbuddene bliver sat 20 år tilbage i tiden, hvor der mange steder mest blev talt om det praktiske og om enkeltbørn på personalemøderne. Det vil være rigtigt ærgerligt for børnene og personalet. Og så vil det være tilsynets opgave at afdække manglende udvikling i det pædagogiske arbejde. Det vil kræve langt hyppigere tilsyn og mere tid til tilsyn.

Ad. 2.2 Fjernelse af regler om 30 timers plads til søskende mod en reduceret forældrebetaling

FOA har ingen bemærkninger.

Ad. 2.3 Ophævelse af krav om, at kommunerne skal beskrive, hvordan tilsynet med dagtilbuddene tilrettelægges og forenkling af regler om inddragelse af data i tilsyn

Vi har svært ved at forstå ophævelsen af dette krav. Kommunerne kan ikke føre tilsyn efter loven uden at have en beskrivelse af, hvornår der føres hvilke tilsyn og i hvilke dagtilbud. Det er næppe selve offentliggørelsen der er administrativt tung. Så der er ingen lettelse af den administrative byrde i dette forslag.

Beskrivelsen er desuden statens eneste mulighed for at føre tilsyn med tilsynet.

Forenklingen af regler om inddragelse af data er fin. Data skal selvfølgelig være relevant, og ikke indsamles bare for at leve op til et krav om både kvalitative og kvantitative data.

Venlig hilsen

Kim Henriksen
Sektorformand

Høringsvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven

Fjernelse af kravet om, at den pædagogiske læreplan i dagtilbud skal være skriftlig samt evalueringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan

FOBU finder det positivt, at det foreslås at fjerne formkravet om, at den pædagogiske læreplan skal udarbejdes skriftligt. FOBUs erfaring er, at læreplaner bedst lever på den eller de måder, som institutionerne i forvejen arbejder på. At fjerne kravet om skriftlighed betyder jo ikke, at der ikke skal udarbejdes læreplaner, men at metodefriheden gives tilbage til de enkelte institutioner, og der er mulighed for at indrette læreplanen i en form, der kan gøre den levende for børn, forældre og personale i stedet for, at den kun eksisterer på skrift af hensyn til et formkrav.

København, 1. august 2024

fobu
Enghavevej 31, 1
1674 København V

3324 8100

info@fobu.dk
fobu.dk

I FOBU står vi klar til at sparre med vores 150 medlemmer bestående af private og selvejende dagtilbud. Deres ambition er fortsat at levere en høj pædagogisk kvalitet i den daglige praksis, og udsigten til at kunne udarbejde deres pædagogiske læreplan på andre måder end den skriftlige vil kun være en velkommen mulighed.

Ledelserne ude i de enkelte dagtilbud har i forvejen fokus på en sund evalueringskultur. Derfor finder FOBU det helt i orden, at et 'dobbeltkrav' foreslås fjernet, og at den pædagogiske læreplan evalueres som en naturlig del af institutionens løbende evaluering af den pædagogiske praksis.

Ophævelse af kravet om, at kommunerne skal beskrive tilrettelæggelsen af tilsyn med dagtilbud samt forenkling af regler om inddragelse af data i tilsyn

FOBU støtter principielt forslaget om at fjerne kravet om, at kommunerne skal beskrive tilrettelæggelsen af tilsyn, da FOBU er enige i, at det er kommunerne, der kender deres område bedst, og ved hvilke data det giver mening at inddrage ved tilsyn. Faren ved at kommunerne fremover bliver bedt om at inddrage "relevante data" åbner for, at der kan forekomme uens tilsynspraksis selv indenfor, men særligt på tværs af kommunegrænserne, da fortolkningen af, hvad der er relevant at inddrage, kan variere fx kommune til kommune og fra år til år, og dermed sætte de enkelte institutioner i en svær situation, da de ikke længere kender rammerne for de tilsyn, som de enkelte kommuner stadig er forpligtede til at gennemføre.

Alle ønsker en høj kvalitet i de pædagogiske læringsmiljøer rundt omkring i landets institutioner – ikke mindst institutionerne selv – så hvis man arbejder hårdt for at sikre udviklende læringsmiljøer for børnene, blot for at blive mødt af en forvaltning med en uensartet fortolkning af "relevante data", så ender vi ikke med at sætte kommunerne fri, men risikerer i stedet at skabe usikkerhed for de enkelte institutioner. Det er som at sende studerende til eksamen uden at lade dem kende rammerne for, hvordan og på hvilke parametre de vil blive bedømt på.

Hørings svar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven (Regelforenklinger aftalt i samarbejdsprogram)

FOLA bakker naturligvis op om, at de ansattes tid alene skal bruges på arbejde, der kommer børnene til gode. Der skal bruges tid *med* børn og tid *om* børn for at sikre den samlede kvalitet i det enkelte dagtilbud.

Vi finder dog ikke at de foreslåede regelforenklinger, hvad angår ændring af formkrav til pædagogiske læreplaner samt bortfald af krav om beskrivelse af tilrettelæggelsen af tilsyn vil frigive tid og ressourcer for ledere og pædagogisk personale i dagtilbuddene til andet og mere relevant arbejde.

Ændring af procedurer for arbejdet med pædagogiske læreplaner

I FOLA bakker vi op om intentionerne, som ligger til grund for de pædagogiske læreplaner. Det er vores erfaring, at arbejdet med læreplanerne - også i den skriftlige form - kan være et godt redskab for forældrebestyrelserne i forhold til forståelse for den lokale pædagogiske praksis.

Det er ikke afgørende, om arbejdet med læreplanerne foreligger i skriftlig form. FOLA kan derfor bakke op om at, 'fjernelse af formkrav til den pædagogiske læreplan ophæves', så der fremover er frihed til, at de enkelte dagtilbud kan udtrykke den pædagogiske læreplan, som det lokalt giver mening, dog finder vi det afgørende at bestyrelsen inddrages i dialogen herom.

Det afgørende er, at de pædagogiske intentioner, som læreplanstemaerne angiver, indfries og at det pædagogiske personale kan redegøre for arbejdet hermed f.eks. overfor forældrebestyrelsen i en form der giver mening også for forældrene.

FOLA bakker op om, at der i samme tråd ikke nødvendigvis behøver at foreligge en skriftlig evaluering af arbejdet med læreplanen. Det er afgørende, at det pædagogiske arbejde jævnligt evalueres med henblik på at sikre dagtilbuddets kvalitet. Bestyrelsen bør fortsat inddrages i afrapportering og evaluering af den pædagogiske læreplan.

Vi finder dog denne regelforenklining temmelig omsonst, da alle dagtilbud i dag formodes allerede at have beskrevet arbejdet med den pædagogiske læreplan, og det er vores erfaring, at evalueringen af arbejdet ikke just er en unødvendig tidsrøver.

Bortfald af krav om procedurebeskrivelse for tilsyn

Vi finder det beklageligt, at man allerede inden arbejdet med tilsyn er velforankret i alle kommuner, vil ændre i de foreliggende procedurer. Der er brug for, at der er klare retningslinjer i de enkelte kommuner, som sikrer at tilsynene udføres ensartet ude i dagtilbuddene. Hvis det bliver op til de enkelte dagtilbud selv at tilrettelægge, hvad og hvordan tilsynet udføres, kommer man ikke til at kunne bruge data fra tilsynene i arbejdet med kvalitetsudvikling i kommunerne.

For forældrene vil den manglende skriftlighed i forhold til udførelse af tilsyn føre til at procedurerne bliver ugennemsigtige, hvilket kan gøre det vanskeligt at forholde sig til tilsynets kvalitet. I vores optik skal tilsynene netop sikre forældrene en gennemsigtighed i forhold til kvaliteten. Forældre skal have adgang til tilsynene, så de også har mulighed for at bruge disse i forhold til valg af dagtilbud.

Vi finder det meget beklageligt, hvis der fremover ikke skal være en nøje beskrevet procedure i de enkelte kommuner for hvorledes en proces for iværksættelse af skærpet tilsyn og for udarbejdelsen af

en handleplan tilrettelægges. I situationer med skærpet tilsyn er der brug for, at forældre kan orientere sig i nøje beskrevne krav til hvordan det skærpede tilsyn udføres og hvordan en handleplan tilrettelægges.

Desuden må man forvente, at alle kommuner på nuværende tidspunkt har beskrevet procedurene for arbejdet med tilsyn, og at der foreligger skriftlige vejledninger til arbejdet med disse. I mange kommuner har ændring af tilsynsprocedurer været i høring, og der er udarbejdet vejledninger til såvel personale som forældre. Derfor finder vi heller ikke denne ændring relevant i forhold til intensionen om at regelforenkle for at ville frigive tid og ressourcer for ledere og pædagogisk personale i dagtilbuddene til andet og mere relevant arbejde.

Nedsat tid til forældre på barsel

I udgangspunktet bakker FOLA op om forældres ret til deltidsplads i dagtilbud. Men vi er bekendte med, at deltidspladserne skaber underskud i de enkelte dagtilbud, og at de derfor belaster institutionernes budgetter. Deltidspladsbørn udnytter oftest pladsen fuldt ud, og 'deltidsbørnene' er der midt på dagen, hvor der er spidsbelastning. Hvis der skal være deltidspladser, så skal institutionerne modtage samme beløb som til fuldtidspladserne; det bør alene være taksten, som er reduceret. Det er ikke forholdsvis billigere for institutionerne at varetage pasning af et barn på deltid (der skal være det samme legetøj, adgang til de samme udflugter, samme ledelse, samme husleje, etc.). Tværtimod er deltidspladserne bureaukratiske og optager tid, da personalet skal sikre, at pasningstiden ikke overskrider deltidspladsens timetal.

FOLA kan derfor bakke op om, at retten til deltidspasning for forældre på barsel annulleres i den nuværende form.

Signe Nielsen, formand for FOLA, Forældrenes Landsorganisation

FRISKOLERNE

Høringssvar
FRISKOLERNE

AARJK@uvm.dk

Friskolernes Hus
Middelfartvej 77
5466 Asperup

62 61 30 13
kontakt@friskolerne.dk
www.friskolerne.dk

Høring regelforenkling på Dagtilbudsområdet
Jonas Barlyng.

FRISKOLERNE takker for muligheden for at afgive høringssvar i ovenstående høring.

FRISKOLERNE imøderer administrative forenklinger – og herunder at fjerne kravet om skriftlighed i såvel læreplaner som evaluering - som positive og nødvendige tiltag, der kan sikre mere tid og opmærksomhed til kerneopgaven i nærværet og arbejdet med børn i dagtilbuddene. Vi er optaget af, at flest mulige ressourcer rettes mod en daglige pædagogiske praksis.

FRISKOLERNE er særligt optaget af ophævelsen af kravet om, at kommunerne skal beskrive tilrettelæggelsen af tilsyn med dagtilbud:

Ud af FRISKOLERNES 280 medlemsskoler, fordelt ud over hele landet, primært i landdistriktern og mindre bysamfund, har de 122 tilknyttet et privat dagtilbud. Mange af vores dagtilbud er tillige meget små.

Vi erfarer, at der er meget stor kommunal variation i tilsynspraksis af de private dagtilbud.

Vi erfarer, at der kan opstå en interessekonflikt ifht kommunale dagtilbud og private dagtilbud – at tilsynet med private dagtilbud kan opfattes mere omfangsrigt end, hvad der er tilfældet med kommunale dagtilbud. Begrundelsen for forskelligartet tilsyn kan skyldes, at private dagtilbud ses om en konkurrent til de kommunale dagtilbud.

Vi finder det derfor vigtigt at sikre et princip om armslængde mellem tilsynsmyndighed, og sanktionsmyndighed, for på den måde at skabe gennemsigtighed i tilsynet med private dagtilbud.

FRISKOLERNE kan derfor ikke bakke op om ophævelse af kravet om ophævelse af beskrivelse af tilsynet. Vi vil derimod pege på nødvendigheden af en række tiltag, der bør inddrages i det videre arbejde med udvikling af tilsynet:

- Sikre uvildighed i tilsynet
- At tilsynet udfører et fagligt begrundet tilsyn.
- At tilsynets ærinde er, at undersøge pædagogisk kvalitet i dagtilbuddet.
- At tilsynet understøtter dagtilbudslovens metodefrihed.
- At tilsynet er opmærksom på og tydelig omkring eget mandat. Dette foreslår vi kommunikeres på kommunens hjemmeside.
- At det er gennemskueligt for dagtilbuddet, hvordan tilsynet skal foregå, hvad tilsynet har som fokus og hvornår og hvordan man får en tilbagemelding.

- At kommunikationen omkring tilsynet er tydelig, at dagtilbuddet har mulighed for at foreberede sig, og indgå i et konstruktivt og fagligt samarbejde med tilsynet.
- At kommunen indkalder de private dagtilbud og orienterer om tilsynet, hver gang der er en ny runde, et nyt koncept eller et nyt fokusområde. På den måde vil man styrke samarbejdet og sikre kvaliteten af tilsynet.
- At der er lige adgang til de ressourcer (f.eks. evalueringstværværktøjer), som dagtilbuddet bliver målt på. Alternativt at man ikke måler private dagtilbud på samme måde, som kommunale tilbud.
- Vi opfordrer til en særlig opmærksomhed på, at finde en rimelig balance mellem den administrative byrde og effekten af tilsynet.

- At der fremover vil være mulighed for at anke en tilsynserklæring eller udtalelse.

Vi indgår meget gerne i det fortsatte arbejde med regelforenklinger på dagtilbudsområdet.

Venlig hilsen

Peter Bendix Pedersen
Formand for FRISKOLERNE

Maren Skotte
Kommunikationschef
i Friskolernes hus.

Høringssvar vedr. regelforenklings i dagtilbudsloven

Børne- og Undervisningsministeriet har den 24. maj 2024 sendt forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven (Regelforenklings i regi af samarbejdsprogrammet) i høring. Lovændringen indebærer tre regelforenklings.

KL kvitterer for, at regeringen har taget KL's regelforenklingsforslag til efterretning, så kommuner og dagtilbud kan fokusere ressourcer på at drive dagtilbud af høj pædagogisk kvalitet frem for at bruge ressourcer på unødigt administration og bureaukrati.

Fjernelse af kravet om, at den pædagogiske læreplan i dagtilbud skal være skriftlig samt evalueringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan
KL er enige i, at den pædagogiske læreplan er et pædagogisk redskab, der understøtter det pædagogiske personale og ledelsens arbejde med at skabe læringsmiljøer, der styrker børns læring, trivsel, udvikling og dannelse. Dagtilbudslovens skriftlige formkrav er ikke en forudsætning for dette arbejde. KL er derfor positiv overfor at fjerne det skriftlige formkrav til det enkelte dagtilbuds læreplan, da det giver frihed til lokalt at tilrettelægge arbejdet med den pædagogiske læreplan på en meningsfuld måde og dermed i højere grad understøtte, at arbejdet med den pædagogiske læreplan sker i samspil med dagtilbuddets evalueringskultur. KL bemærker, at dagtilbudslovens krav til det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddene er uændret, og afsættet for kvalitetsvurdering i tilsynet dermed også er uændret.

KL er ydermere positive overfor fjernelse af kravet om, at den pædagogiske læreplan skal evalueres hvert andet år. Etablering af en evalueringskultur i dagtilbud er et vigtigt element i at udvikle pædagogiske læringsmiljøer, der løbende kvalificeres. Evaluering og pædagogisk udvikling foregår løbende i det enkelte dagtilbud og med understøttelse af kommunernes pædagogiske konsulenter. KL vurderer ikke, at et statsligt krav om at gennemføre og offentliggøre en evaluering af den pædagogiske læreplan minimum hvert andet år er afgørende for kvalitetsudviklingen. Derimod fjerner reglerne tid fra lederne, der kunne anvendes bedre på at understøtte faglig kvalitetsudvikling.

Ophævelse af kravet om, at kommunerne skal beskrive tilrettelæggelsen af tilsyn med dagtilbud og forenkling af regler om inddragelse af data i tilsynet
KL er positive overfor ophævelsen af kravet om, at kommunen skal beskrive tilrettelæggelsen af tilsynet med dagtilbud. Beskrivelsen af de kommunale tilsynsmodeller har været en stor og ressourcekrævende opgave i kommunerne, og det er unødvendig styring, at kommunerne skal beskrive, hvordan man lever op til lovgivningen. Derfor hilser KL det velkomment, at der ikke fremover stilles krav om en sådan beskrivelse.

Dato: 6. juni 2024

Sags ID: SAG-2024-02271
Dok. ID: 3465072

E-mail: STNL@kl.dk
Direkte: 3370 3693

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

KL er enig i vigtigheden af en kommunal tilsynspraksis af høj kvalitet. Det pædagogiske tilsyn spiller en vigtig rolle i en løbende kvalitetsudvikling af kommunernes dagtilbud.

Dagtilbudsloven beskriver imidlertid en lang række detaljerede krav til den kommunale tilsynspraksis ud fra en tænkning om, at øget regulering fører til styrket kvalitet i tilsynet. Der er behov for et grundlæggende opgør med den form for detailstyring, særligt i en tid med et stigende administrativt bureaukrati, der lægger beslag på vigtige ressourcer, der bør anvendes til velfærdsservice. KL er derfor enige i behovet for at forenkle reglerne for datainddragelse i tilsynet, sådan at kommunerne fremadrettet inddrager relevante data.

Fjernelse af reglerne om, at forældre under barsel skal have tilbudt en 30-timersplads til søskende mod nedsat forældrebetaling.

Reglen om, at forældre under barsel har ret til en deltidsplads på 30 timer til en eventuel søskende i alderen 26 uger indtil skolestart mod reduceret forældrebetaling er administrativ tung for kommunerne at løfte. Det skyldes, at kommunerne arbejder med forskellige timemoduler for deltidspladser, fx 25 timer og 32 timer. Konkret betyder et fast defineret timemodul på 30 timer derfor, at der skal oprettes parallelle deltidsmoduler i kommunens it-systemer, hvilket trækker administrative ressourcer. KL er derfor positiv overfor fjernelsen af retten til deltidspladser på et fast defineret timetal, da regelforenklingen vil frigive administrative ressourcer i kommunerne.

Høringssvaret afgives med forbehold for politisk behandling.

Med venlig hilsen

Peter Pannula Toft
Børn og Skolechef
KL

Dato: 6. juni 2024

Sags ID: SAG-2024-02271
Dok. ID: 3465072

E-mail: STNL@kl.dk
Direkte: 3370 3693

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Børne- og Undervisningsministeriet
Att. Jonas Barlyng, Juridisk Chefrådgiver

Høring - Regelforenkling på dagtilbudsområdet

LDD's bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven (Regelforenklinger aftalt i samarbejdsprogram)

Landsorganisationen Danske Daginstitutioner, LDD, har kommentarer til følgende to ud af tre dots:

- Fjernelse af kravet om, at den pædagogiske læreplan i dagtilbud skal være skriftlig samt evalueringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan (2.1)
- Ophævelse af kravet om, at kommunerne skal beskrive tilrettelæggelsen af tilsyn med dagtilbud (2.2)

LDD noterer sig, at afsættet for høringsmaterialets indhold og ønske om effektivering er, som beskrevet i indledningen, at:

- "Regeringen vil gennemføre en omfattende frisættelse af den offentlige sektor, som skal forandre den måde, velfærden i dag styres, dokumenteres, kontrolleres og leveres og, hvor man lokalt har frihed under ansvar til at yde en faglig indsats" (*hoved-argument*)
- "Regeringen og KL har med aftalen om kommunernes økonomi for 2024 aftalt at indgå et flerårigt samarbejdsprogram, som skal understøtte kommunernes arbejde med at reducere udgifterne til administration og udvikle den borgernære velfærd" (*del-argument*).

I forhold til disse to argumenter kan særligt det førstnævnte udfordres ved at udtrykke en bekymring om *frihed under ansvar til at yde en faglig indsats* vil blive effektueret kvalificeret (nok) omsat konkret ude i dagtilbuddene.

Her tænkes på elementer vedr. det nuværende og eksisterende dagtilbudsområde, hvor der blandt andet hersker rekrutteringsudfordringer omkring den uddannede

faglighed, den komplekse faglige ledelsesopgave, stigning i antallet af børn i udsatte positioner m.m., der alle taler ind i, at netop den *faglige indsats* kræver professionalisme, målrettethed og et kontinuerligt, fokuseret pædagogisk arbejde for at kunne lykkes.

Hvis, dagtilbuddets arbejde herunder løsning af kerneopgaven ift. børnene skal ske indenfor en ramme med *frihed under ansvar*, så kan den beskrevne kompleksitet let blive praktiseret væsentligt - og givetvis for - forskelligt ude i de respektive dagtilbud, når den ministerielle rammesætning generelt - men også kommunalt- over- og omsættes ud i den lokale praksis.

Der kan med andre ord forventes og effektueres mange og meget forskellige fortolkninger og udmøntninger af "*frihed under ansvar*".

Intentionen fra Regeringens side fremstår i udgangspunktet positiv og god, men virkeligheden kan på bekymrende vis forudses at blive en ganske anden - med en forudsigelig, mulig ringe kvalitet omkring det pædagogiske læringsmiljø omkring børnene til følge.

Stor tilbagegang i en ellers positiv udvikling

Et skridt frem fra den oprindelige pædagogiske læreplan (2004) til den styrkede pædagogiske læreplan (2018) - men to skridt tilbage, hvis den kommende (svage) pædagogiske læreplan besluttet og effektueres med afsæt i de såkaldte regelforenklinger (2025).

Det er - groft sat op - en sammenfattende vurdering fra LDD af den ministerielle ambition om den pædagogiske læreplan på dagtilbudsområdet udsat for den varslede regelforenklings.

Begreber og formuleringer som "*hvis værdien af formkravet om skriftlighed opleves at være begrænset, vil det efter ministeriets opfattelse være hensigtsmæssigt at fjerne formkravet*" og "*frihed under ansvar*" og "*det skal give lokal bedst mening*" samt "*opleves relevant og meningsfuldt*" præsenteres i høringsmaterialet. Begreber og formuleringer, der efter LDD's vurdering, frembringer bekymring.

Regeringen (ministeriet) har med afsæt i de ovenfor beskrevne formuleringer og som afsender af høringsmaterialet givetvis en tillidsbaseret og anerkende tilgang til modtagerne (læs: dagtilbuddet), men omsat til den virkelige praksis ligger der en bekymring for, at modtagerne kan have vidt forskellige opfattelser af, hvordan

frihed under ansvar praktiseres og, hvad der er meningsfuldt og relevant herunder, hvad der giver bedst mening.

Med så bred en ministeriel rammesætning og brug af formuleringer, kan en lige så bred over- og omsættelse blive en realitet lokalt, hvorfor vi i fremtidens dagtilbud kan komme til at opleve meget forskellig kvalitet i det pædagogiske arbejde rundt omkring og med meget forskellige løsninger af kerneopgaven.

Bekymring vedr. fjernelse af skriftlighed og formkrav

Den pædagogiske læreplan er efter LDD` s opfattelse en faglig kontrakt som, dagtilbuddet i uprioriteret rækkefølge:

- ✓ ansætter ledelse og øvrigt pædagogisk personale på
- ✓ etablerer et kvalificeret pædagogisk læringsmiljø omkring børnene på
- ✓ bedriver pædagogisk praksis med fokus på børns leg, fællesskaber, trivsel, dannelse, læring og udvikling på
- ✓ samarbejder med forældrene om børnenes brede læring på
- ✓ føres tilsyn af kommunen på.

Og sidst, men ikke mindst, er den styrkede pædagogiske læreplan også en faglig kontrakt som, dagtilbuddet har med det danske samfund, hvor læreplanen er en vigtig del af den borgernære velfærd. Denne kontrakt må og skal stå på et solidt fundament med en klar og tydelig rammesætning, så den ikke risikerer at blive baseret på subjektivitet, antagelser formodninger, oplevelser og mundtlighed.

Særligt sidstnævnte - der handler om fjernelse af formkravet vedr. en skriftlig pædagogisk læreplan og gøre den til en mundtlig form, udtrykker LDD en både stor forundring og dyb bekymring omkring.

Forundring, fordi alle danske dagtilbud i skrivende stund allerede har udarbejdet en skriftlig pædagogisk læreplan, hvorfor det således ikke giver mening at fjerne et krav, der allerede er opfyldt.

Bekymring, fordi en mundtlig faglig kontrakt i og omkring dagtilbuddets drift og virke både er vanskelig at fagligt lede ud fra, effektstyre efter samt på ingen måde har den samme tyngde og værdi som, en skriftlig version har.

Argumenterne, der præsenteres i høringsmaterialet (fra KL) om, at "det kan være et stort arbejde for det enkelte dagtilbud at udarbejde en skriftlig pædagogisk

læreplan" samt, at "værdien af den skriftlige pædagogiske læreplan kan være begrænset", stiller LDD stort spørgsmålstegn ved og udtrykker både uenighed og bekymring omkring.

Den pædagogiske læreplan i netop en skriftlig form er en bydende nødvendighed med meget høj værdi. Og, som nævnt tidligere, har alle dagtilbud allerede udarbejdet en skriftlig læreplan, hvorfor dette specifikke argument ikke giver mening.

LDD bemærker i øvrigt, at Ministeriet omtaler den pædagogiske læreplan som et "pædagogisk redskab", hvilket efter LDD's opfattelse fremstår ufyldestgørende og ikke er en dækkende (nok) betegnelse for læreplanens virke. Efter LDD's vurdering burde den pædagogiske læreplan opkvalificeres fra at betegnes som et redskab til at være en (faglig) kontrakt. Og heraf omtales med en langt større værdifulde end, tilfældet er.

Sammenfattende ønsker LDD hermed at udtrykke en dyb bekymring for, at både skriftlighed og formkrav ifm. udarbejdelse af den pædagogiske læreplan lokalt ude i dagtilbuddene ønskes fjernet.

Evalueringskultur med en svækket ramme samt kilde til indholdsforvirring

Høringsmaterialets argumenter byder ift. evalueringskulturen på modsætningsfulde perspektiver og en høj grad af kompleksitet.

På den ene side ønskes en fastholdelse af evalueringskulturen som en opgave for lederen (lokalt) i og af dagtilbuddet, men samtidig står der, at "den foreslåede ændring vil medføre, at lederen af et dagtilbud ikke vil skulle foretage en evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan hvert andet år" og, at "lederen ikke vil skulle offentliggøre den pædagogiske læreplan" samt, at "lederen ikke længere vil være ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, dannelse, læring og udvikling".

LDD's ønsker at udtrykke stor bekymring omkring det foreslåede med følgende kommentarer samt modargumenterende spørgsmål:

- ✓ Intervallet med hvert andet år opleves som en rimelig tidsramme, dagtilbuddet som minimum kan og bør udarbejde en evaluering af det pædagogiske arbejde omkring. Hvorfor fjerne et både vigtigt krav og en rimelig tidsramme? Hvorfor fjerne en struktur, der netop nu er i gang med at blive etableret og

effektiviseret ude i dagtilbuddene - og heraf (endnu engang) at forstyrre en igangværende proces i opbygning af en evalueringskultur?

- ✓ Systematisk pædagogisk dokumentation er forudsætningen for en brugbar og valid faglig vurdering af kvaliteten ift. det pædagogiske læringsmiljø - man kan ikke evaluere på noget, der ikke er dokumenteret, og som ej heller er skriftligt beskrevet i en pædagogisk læreplan. Pædagogisk dokumentation i dagtilbuddet foregår på tre niveauer (mundtligt, skriftligt og visuelt), og det foregår med både børnene, forældrene og det pædagogiske personale indbyrdes herunder i forholdet mellem leder og medarbejdere. På den ene side står der i høringsmaterialet, at *"forslaget ændrer ikke på, at lederen af dagtilbuddet efter gældende regler er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet"* og på den anden side står der, at *"lederen ikke længere vil være ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation"*.

Hvordan kan denne meget modstridende ordlyd og de forskellige krav forsvares i sammenhæng med den ønskede regelforenkling?

Hvordan forestiller Ministeriet sig, at lederen skal etablere og praktisere en evalueringskultur uden at sikre systematisk pædagogisk dokumentation, der er forudsætningen for i det hele taget at evaluere?

Hvordan forestiller Ministeriet sig, at en kvalificeret evalueringskultur konkret skal se ud i dagtilbuddene med de foreslåede ændringer?

Hvad er det lederen i sin faglige ledelse omhandlende evalueringskulturen konkret skal - og ikke skal?

Sammenfattende ønsker LDD hermed at udtrykke en dyb bekymring for, at iværksætte de ønskede ændringer om regelforenkling ifm. evalueringskulturen.

Kommunal definitionsmagt og uigennemsigthed for dagtilbuddet

Ophævelse af kravet om, at kommunerne skal beskrive tilrettelæggelsen af tilsyn med dagtilbud (2.2).

Ministeriet argumenterer i høringsmaterialet for, at *"det er kommunerne, der kender de lokale forhold og derfor er bedst til at vurdere, hvilket datagrundlag der skal danne udgangspunkt for det pædagogiske tilsyn med dagtilbuddene"*, herunder at kravet om tilsynet med dagtilbuddene skal ændres, *"så kommunerne skal inddrage de data i tilsynet med dagtilbuddene, der vurderes relevante"*.

Ligeledes står der, at KL har foreslået at ændre reglerne om kommunernes tilsyn med dagtilbud med afsæt i at "fjerne kravet om, at kommunerne skal fastsætte og offentliggøre rammerne for kommunens tilsyn med dagtilbuddene og beskrive den kommunale tilsynsramme og praksis på dagtilbudsområdet".

De ovenfor nævnte argumenter stiller LDD sig meget kritisk overfor, og LDD ønsker at udtrykke en dyb bekymring for, at det omsættes til konkret virkelighed.

Man kan som skrækszenarie forestille sig, at der med landets 98 kommuner dels opstår 98 forskellige kommunale tilsynskoncepter, at der dels gives en bred og (for) stor kommunal definitionsmagt ift. tilsynets "ramme - retning - råderum - relation - rolle" samt, at det dels kan være meget (kommunalt) individuelt, hvad der vurderes som værende såkaldt "relevant" ifm. data-inddragelse mv.

Der er lagt op til en alvorlig og meget uhensigtsmæssig ændring, som kan få store konsekvenser for dagtilbuddet og ikke mindst lederen, da der med forslaget lægges op til, at kommunerne ikke længere skal offentliggøre deres rammer for tilsynet herunder beskrive selve tilsynsrammen for dagtilbuddet.

Hvordan skal lederen i sin faglige ledelse kunne arbejde kvalificeret med tilsynets afsæt/indhold/praksis/vurdering, hvis dette effektueres?

Sammenfattende ønsker LDD hermed at udtrykke en dyb bekymring for, at de ønskede ændringer om regelforenklinger vedr. tilsynet effektueres.

Med venlig hilsen

Landsorganisationen Danske Daginstitutioner, LDD

Dorthe Filtenborg, Pædagogisk Udviklingskonsulent